

မိုးသက်ဟန်

နိုင်ငံတကာ ပို့စ် မော်ဒန် ဝတ္ထုတိုများ

နိဒါန်း

ပို့စ်မော်ဒန်စာပေသမိုင်း အကျဉ်း

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးတဲ့ နောက် ၁၉၅၀ နှစ်တွေမှာ ပြင်သစ်အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေ ကနေ ပို့စ်မော်ဒန်စာပေဟာ ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ အဓိက၊ ကတော့ ပြင်သစ်ဖြစ်တည်မှု အတွေးအခေါ်တွေကို ဆန့်ကျင်လာတဲ့ အဆောက်အအုံဝါဒီ (Structuralists) တွေကြောင့်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ အစောပိုင်း အဆောက်အအုံဝါဒ ဟာ အထက်စီး မော်ဒန်ဝါဒ (High Modernism) ကို ထောက်ခံမှုပဲလို့ ဝေဖန်မှုတွေလည် ရှိကြတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ တော့ အဆောက်အအုံဝါဒ အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တွေဟာ ပို့စ်အဆောက်အအုံဝါဒ (post structuralism)ကို ပြောင်းလဲ လာပြီး သူတို့ ရဲ့ ရှေ့က ရှိခဲ့တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေကို မေးခွန်းတွေ ပြန်ထုတ်လာခဲ့တယ်။ ဒီပို့စ်အဆောက်အအုံဝါဒီတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုဟာ ပို့စ်မော်ဒန်စာပေရဲ့ ပင်မမြစ်ဖျားလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ထင်ရှားတဲ့ ပို့စ်အဆောက်အအုံဝါဒီ တွေဖြစ်ကြတဲ့ မီးရှဲ့လ်ဖူးကို၊ ရိုလွန်ဘာ့သ်၊ ယန်းဘော်ဒရီယာ၊ ဂီးလ်ဒီလူး၊ ယက်ဒေရီဒါ၊ လီယိုတာ၊ ဂျူလီယာခရစ္စ တို့ဗာ၊ အီရီဂါယေးတို့ ရဲ့ အတွေး၊ အတွေးအခေါ်တွေဟာ ကမ္ဘာ့စာပေရေစီးကြောင်းကို ပြောင်းလဲစေခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ။ စာပေလက်ရာတွေနေနဲ့ ၁၉၄၉ ခုနှစ် မှာ ထုတ်ဝေတဲ့ ဂျွန်ဟော့ခ်ရဲ့ The Cannibal ပတ္တမြား ၁၉၅၃ မှာ ထုတ်တဲ့

ဆင်မြူရယ်ဘတ်ကတ်လို့ ဆိုကြတယ်။ တချို့ကလည်း မော်ဒန်စာပေကို အဆုံးစွန်အထိ ချဲ့ထွင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဂျိမ်းစ်ဂျိတ်စ်ရဲ့ Finnegan Wake ဟာ ပိုစ် မော်ဒန်လက်ရာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုကြပြန်တယ်။ အစောပိုင်း ပိုစ်မော်ဒန် စာရေးဆရာတွေဖြစ်တဲ့ ဂျွန်ဘာ့သ်၊ ဒေါ်နယ်ဘာသဲမ်းတို့လို စာရေးဆရာတွေဟာ ပုံသဏ္ဌာန်အစွန်းရောက်မှုတွေ ရှိခဲ့ ကြတယ်။ ၂၀ ရာစုနှောင်းပိုင်း ပိုစ်မော်ဒန်စာရေးဆရာတွေကျတော့ ပုံသဏ္ဌာန်အစွန်းရောက်မှုတွေ လျော့ချ လာပြီး လွမ်းမိုးကြီးစိုးတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ၊ လူမှုစည်းကမ်းတွေ၊ ပညာရေးတွေ လူမျိုးရေးတွေ အစရှိတာတွေကို ပြန်မေးခွန်းထုတ်လာကြတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာ တော့ ဂျပန်စာရေးဆရာ မူရာကာမိရဲ့ အမေရိကန် စာရေးဆရာ ဂျူနသန်ဆာဖရန်တို့ ဟာ ထင်ရှားတယ်။

စာရေးဆရာများ

“နိုင်ငံတကာ ပိုစ်မော်ဒန်ဝတ္ထုတိုများ ” လို့ အမည်ပေးထားတဲ့ ဒီ စာအုပ်မှာ စာရေးဆရာ ၁၀ ဦးပါဝင်ပါတယ်။ ဒီ ၁၀ ဦးထဲက ဘောဂျက် (Jorge Louis Borges)၊ ရောဘတ်ကူးဗား (Robert Coover)၊ ဒေါ်နယ်ဘာသဲမ်း (Donal Barthelme)၊ ဘောရစ္စဗီယန် (Borisvian) တို့ ဟာ ပထမမျိုးဆက် ပိုစ်မော်ဒန်ကြသူတွေလည်း ဖြစ်ကြသလို၊ ပိုစ် မော် ဒ န် စာ ပေ မှာ သြဇာကြီးမားသူတွေလည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ကျန်စာရေးဆရာများကတော့ မျက်မှောက်ခေတ်ရဲ့ သိပ်မဝေးကြဘဲ ဒုတိယနဲ့ တတိယမျိုးဆက် ပိုစ်မော်ဒန် စာရေးဆရာတွေဖြစ်ကြတယ်။ မူရာကာမိဆိုရင် လက်ရှိအချိန် မှာ စာဖတ်ပရိသတ် အများ ဆုံး စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး “စာပေရောခံစား” လို့ တောင် တင်စားခံရသူဖြစ်တယ်။

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

မ ဂ္ဂ ဇ င်း အ သီး သီး မှာ ဖော်ပြပါရှိပြီးဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့
ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတိုတွေကို စုစည်းထုတ်ဝေပေးတဲ့ ‘စံမီရာ’
စာအုပ်တိုက်မှ ကိုလူမန်သာနဲ့ မအေးမိစံတို့ ကို
အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း။

* * *

ကာတွန်း

ကာတွန်းလူဟာ ကားတွန်းကားကို မောင်းနှင်ပြီး
ကာတွန်းမြို့တော်ဆီကို အလာမှာ တကယ့်လူတစ်ယောက် ကို
တိုက်မိခဲ့လေရဲ့ ။ တကယ့်လူဟာ နာကျင်မှုလုံးလုံးမဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။
ကာတွန်းကားဟာ ပုံရိပ်ယောင်ပဲဖြစ်တဲ့ အတွက် လုံးလုံး
အလေးချိန်မဲ့နေတာကိုး။ နှုတ်ခမ်းမှာ ကပ်နေတဲ့ တံဆိပ်ခေါင်းကို
ခွာရသလောက်တောင် နာကျင်မှုမဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ
ဒါမျိုးတစ်ကြိမ်မှ မဖြစ်ဖူးလေတော့ ပုလိပ်တစ်ယောက်ကို
သွားရှာခဲ့လေရဲ့ ။ အနီးအနားမှာ ကလည်း
တကယ့်လူပုလိပ်တစ်ယောက်မှ မရှိလေတော့
ကာတွန်းပုလိပ်တစ်ယောက်ဆီမှာ ပဲ တိုင်ချက်ဖွင့်လိုက်ရတော့တယ်။
ကာတွန်းပုလိပ်ဟာ လေထဲမှာ ပလက်ဖောင်းနဲ့ လေးလက်မ၊
ခြောက်လက်မလောက်ကွာပြီး လမ်းလျှောက်နေပုံနဲ့ ခရာကို မနားတမ်း
တတွတ်တွတ်မှုတ်နေပုံကြောင့် သူ့ကို စိတ်အနှောင့်အယှက်
ဖြစ်နေစေပါတယ်။ သူတို့ နှစ်ယောက် ရင်ပေါင်တန်းပြီး
အခင်းဖြစ်ပွားရာနေရာကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ ဒီအတောအတွင်းမှာ
ကာတွန်းမြို့တော်ကြီးဟာ နဂိုထက် ပိုတိတ်ဆိတ်လို့ နေလေရဲ့ ။

အခင်းဖြစ်ပွားရာနေရာမှ လည်း ကာတွန်းလူနဲ့ တကယ့်ပုလိပ်တို့
ဟာ ကြိုရောက်နေလေရဲ့ ။ ကာတွန်းကား ခေါင်မိုးပေါ်တက်ရပ်နေတဲ့
ကာတွန်းလူဟာ နာမကျန်းဖြစ်နေပုံပေါက်ပြီး

ဆဲရေးတိုင်းထွာနေလေရဲ့ ။ “ဒီကားလား” လို့ တကယ့်ပုလိပ်က သူ့ရဲ့ လက်ကိုင်တုတ်နဲ့ ထိုးပြီး မေးလေတယ်။ ကာတွန်းလူဟာ သူ့ရဲ့ ကားပေါ်မှာ ခုန်ဆွခုန်ဆွလုပ်ပြီး ဖြစ်ပျက်ပုံမှန်သမျှကို ဇာတ်စုံခင်းပြီး စွပ်စွဲချက်တွေ လုပ်နေပါတယ်။ ကာတွန်းကားဟာ နှာတရှူးရှူးမှုတ်ပြီး သူ့ရဲ့ ပျက်စီးယိုယွင်းသွားမှုတွေကို နောက်ကနေ ပြောနေလေရဲ့ ။ ကာတွန်းပုလိပ်က သူတို့ ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အနေနဲ့ ခရာကိုပဲ တွင် တွင် မှုတ်နေတယ်။ ပုံမှန်ထက်လွန်ကဲတဲ့ ပုံစံပါပဲ။ အဲဒီ အချိန်မှာ ကာတွန်းကားထက်ကြီးတဲ့ ကာတွန်းခွေးကြီးတစ် ကောင်ဟာ အခင်းဖြစ်ပွားရာနေရာကို ပြေးဝင်ရောက်လာခဲ့လေတယ်။ ပြီးတော့ ကာတွန်းပုလိပ်နောက်ကို တဟု န်ထိုး လိုက်ခဲ့လေတယ်။ “မင်း ငါ့နောက်လိုက်ခဲ့ရမယ်” လို့ တကယ့်လူရဲ့ အင်္ကျီကော်လာကို ဆွဲပြီး တကယ့်ပုလိပ်က ပြောတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပဲ တကယ့်ပုလိပ်ဟာ ကာတွန်းကားရဲ့ ယုတ်မာညစ်ပတ်တဲ့ အော်ရယ်သံကို ကြားလိုက် ရတယ်။ “လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေအရ ဆောင်ရွက်စရာရှိတယ်” လို့ တကယ့်ပုလိပ်က ဆိုတယ်။

အဲသလို ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်လိုက်ချိန်မှာ ပဲ တစ်ဖက်ကနေ အလန့်တကြားပြေးလာတဲ့ ကာတွန်းခွေးကြီးကိုပြန်တွေ့လိုက်ရတယ်။ အဲဒီ ကာတွန်းခွေးကြီးကိုတကယ့်ကြောင်ကြီးတစ်ကောင်က လိုက်လို့ နေတယ်။ ကြောင်ကြီးရဲ့ နောက်မှာ တော့ ကာတွန်းမိန်းမတစ်ယောက် လိုက်လို့ လာနေတယ်။ ကာတွန်းမိန်းမဟာ ကြောင်ကိုပစ်သတ်လိုက်တဲ့ တ က ယ့် ပု လိ ပ် နား မှာ ရပ်တန့်လိုက်ပြီး တကယ့်ပုလိပ်ကို ငေးစိုက်ကြည့်နေလေတယ်။ (တကယ့်ပုလိပ်ဖြစ်လိုက်တာ ဖြစ်နိုင်သလို၊ ရှုပ်ထွေးသွားတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။) အဲသလိုကြည့်နေစဉ်မှာ ပဲ ကာတွန်းမိန်းမဟာ တကယ့်လူကို

မျက်လုံးတစ်ဖက်မှိတ် ပြလိုက်ပြီးတော့ တကယ့်လူကိုတော့ သူ့ရဲ့
ရင်ဘတ်ကို လှစ်ဟပြ လိုက်လေတယ်။ သူမရဲ့ ရင်သားတွေဟာ
သူမလောက်နီးနီးကြီးထွားပြီး ရေပိုက်ခေါင်းလို အထိန်းအကွပ်နဲ့
လက်ချောင်းတွေကိုအနားတိုးလာဖို့ စွဲဆောင်နေလေရဲ့ ။
တကယ့်ပုလိပ်ဟာလည်း လူသားစစ်မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့မှာ
ကာတွန်းမျက်လုံးတွေ ရှိနေတယ်။ ကာတွန်းမျက်လုံးတွေက
သူ့မျက်ဝန်းအိပ်မက်က ခုန်ထွက်သွားပြီး
မာကျောတောင့်တင်းနေတယ်။ ကာတွန်းမိန်းမရဲ့ ရင်သားတွေပေါ်မှာ ပဲ
အမြစ်တွယ်နေလေရဲ့ ။ ကာတွန်းမိန်းမဟာ သူ့ရင်သားတွေကို
တကယ့်ပုလိပ်ကို ပစ်ပေးလိုက်တယ်။ တကယ့်ပုလိပ်ဟာ
ကြောက်ရွံ့ဖွယ် လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုကို ရရှိလိုက်သလို၊ သူ့လက်ထဲ
မရဲတရဲ ဆုပ်ကိုင်နေလေတယ်။ ပြီးတော့ သူ့မျက်လုံးတွေ
သူဦးခေါင်းခွံထဲ ပြန်ဝင်သွားပြီး သူရဲ့ ဖြစ်တည်မှုလည်း
ပျောက်ကွယ်သွား တယ်။

“ကျေးဇူးပါပဲ။ မင်း ငါ့ဘဝကိုကယ်တင်ခဲ့တာ” လို့
တကယ့်လူကပြောလိုက်တယ်။ ကာတွန်းကားဟာ ဟန်လုပ်
ရယ်မောပြီး ဂျိုးဂျိုးဂျစ်ဂျစ် အသံတွေ ထုတ်နေတာကို သူ
ကြားလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကာတွန်းမိန်းမဟာ ရိုးရိုးကလေးပဲ
ပုခုံးတွန့်လိုက်ပြီး အသိရခက်တဲ့ မှတ်ချက်တစ်ခုကို ချလိုက်တယ်။
“သူတို့ ထွက်လာတဲ့ နေရာမှာ နောက်ထပ်
အမြောက်အမြားရှိသေးတယ်” တဲ့ ။ နောက်တော့ ကာတွန်းမိန်းမဟာ
ကြောင်အသေကို လက်သည်းတွေနဲ့ ကုတ်ခြစ်ပြီး ပြန်လှည့်လာတဲ့
ဧရာမကာတွန်းခွေးကြီးကို သူ့ရင်ခွင်ထဲ ထည့် လိုက်လေရဲ့ ။
“ငါတစ်မျိုးပဲ ခံစားရတယ်” လို့ ကြောင်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကို

သက်ပြင်းမှုတ်ထုတ်ရင်း ခွေးက ဆိုတယ်။ “ရှင်းပြလို့ မရနိုင်တဲ့ စိတ်ရှုပ်ထွေးမှု တစ်ခုပဲ” တဲ့ ။ ကာတွန်းကားဟာ ဂျိုးဂျိုးလျစ်လျစ် မြည်သံတွေကို တဝုန်းဝုန်း ပိတ်ကန်ပစ်လိုက်တယ်။ ပြင်းထန်တဲ့ ကန်ချက်ဖြစ်တာကြောင့် ကာတွန်းကားဟာ ငြိမ်ကျသွားတယ်။ ကာတွန်းခွေးရဲ့ လုပ်ရပ်အတွက် ဒေါသထွက်သွားတဲ့ တကယ့်လူဟာ ဆဲရေးတိုင်းထွာပြီး သူ့လက်သီးတွေနဲ့ ကာတွန်းခွေးနဲ့ ကာတွန်းမိန်းမကို ထိုးကြိတ်ပါတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ နှစ်ယောက်ဟာ တကယ့်လူကို လုံးလုံး ဥပေက္ခာပြုထားနိုင်ကြတယ်။ ကာတွန်းမိန်းမဟာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ နှစ်လိုလက်ရစွာနဲ့ ကာတွန်းခွေးရဲ့ တွဲလွဲကျနေတဲ့ လျှာကို နမ်းရှိုက်နေလေရဲ့ ။ (သူမမှာ တကယ့် ပါးစပ်နဲ့ တကယ့်လျှာရှိတဲ့ အတွက် တကယ့်လူကို ငိုကြွေးစေတယ်) ဒါနဲ့ ပဲ ကာတွန်းလူဟာ ပြေးလွှား လာပြီး တကယ့်လူကို ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်တယ်။ တကယ့်လူဟာ တစိုးတစေ့တောင် မနာကျင်ဘူး။ သူမေ့လျော့နေတဲ့ အရာတစ်ခု ပြန်အမှတ်ရလောင်အောင်ပဲ ဖွဖွကလေး နာကျင်ခဲ့တယ်။

ကာတွန်းမိန်းမဟာ ကာတွန်းခွေးနဲ့ အတူနှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး အိပ်ပျော်သွားတယ်။ (ယားယံနေတဲ့ နားရွက်ကို ကုတ်ရင်း ခွေးက ဒဿနဆန်ဆန် “ခွေးသန်းဟာ ဘယ်အချိန်မှ ခွေးသန်းမဖြစ်မှာ လဲ” လို့ ပြောတယ်)ကာတွန်းလူဟာ ဒေါသတကြီးနဲ့ ကြောင်သေကို သွားကောက်ယူလိုက်တယ်။ ကာတွန်းလူဟာ အဝေးကိုထွက်သွားချိန်မှာ ကြီးထွား လာသလိုပဲ၊ သူပြန်လာချိန်မှာ ကြောင်သေကို အမြီးကနေဆွဲယူလာတယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ တော့ သူ ပြန်သေးကျုံ့လာသလိုပဲ။ သူဟာတကယ့်လူကို ကာတွန်းဓားကြီးတစ်ချောင်း ပေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ

ခဏပြေးထွက်သွားပြီး ပြန်ရောက်လာတယ်။ သူနဲ့ အတူ
ကာတွန်းစာပွဲတစ်လုံး၊ စားပွဲခင်းတစ်ခု၊ လက်သုတ်ပုဝါတစ်ထည်၊
ပန်းကန်ပြားတွေ၊ ဇွန်း၊ ခက်ရင်းတွေ၊ ဖယောင်းပန်းဆိုင်ကြီးတစ်ခုနဲ့
ထိုင်ခုံနှစ်လုံးပါလာခဲ့တယ်။ ဒီပစ္စည်းတွေကို ရေတွက်လို့ မဆုံးခင်မှာ ပဲ
သူတို့ နှစ်ယောက်ဟာ ခုံပေါ်မှာ အသင့်ထိုင်လို့ ပြီးနေပြီ။ ကာတွန်းလူရဲ့
အသံဟာ တရဲရဲနဲ့ ဆူညံနေတယ်။ သူက တကယ့်လူကို
ကြောင်သေကိုဖျက်ပြီး ညစာပြင်ခိုင်းနေတယ်။ ကာတွန်းလူဟာ
အဝေးကို အလျင်အမြန်ထွက်ခွာသွားပြီး
ကာတွန်းဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ၊ အချဉ်ရည်တွေ၊ ကာတွန်းဝိုင်တွေ
ယူလာခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ချက်ပြုတ်ဖို့ ပြင်ဆင်လေရဲ့ ။

“ဘယ်သူများ သိမှာ မို့လဲ” လို့ တကယ့်လူက တွေးတယ်။ ဒါဟာ
ဒေသအာဏာပိုင်တွေရဲ့ ဥပဒေကို လိုက်နာ သလိုပါပဲ၊
ဟင်းလျာထက်တော့ ဘာကိုမှ သောက်ဂရုစိုက်စရာ မလိုဘူး။
လက်သုတ်ပုဝါကို ခေါက်ပြီး ကြောင်သေကို ခုတ်ပိုင်းဖို့
ပြင်ဆင်ပါတော့တယ်။ ကာတွန်းစားပွဲပေါ်မှာ ကြောင်သေကို
ချလိုက်ချန်မှာ တော့ ကာတွန်းပန်းကန်ပြား တွေ၊ ကာတွန်းဇွန်း၊
ခက်ရင်းတွေ၊ မဆလာတွေ၊ မီးပန်းဆိုင်းနဲ့ ကာတွန်းထိုင်ခုံနှစ်လုံးဟာ
လေပေါ်ကို ပျံတက်သွားကြတယ်။ ပြီးတော့လေထဲမှာ
သံသေးသံကြောင်နဲ့ သူ့ကို ရယ်မောလှောင်ပြောင်ကြလေရဲ့ ။
ပြန်ပြောပြဖို့ တောင် တော်တော်ခက်ပါတယ်။ စားပွဲဟာ
ပြင်ညီဖြစ်ပေမယ့် ကြောင်သေလျှောကျသွားတယ်။ တကယ့်လူဟာ
ဖြေဆည်မရနိုင်သလိုဖြစ်ပြီး လက်ထဲက ဓားကို လွှတ်ချလိုက်တယ်။
သူဟာ ကာတွန်းကားဆီကိုသွားပြီး ကီးတွေ ပြန်တပ်လိုက် တယ်။
ကားရဲ့ အောက်မှာ က နှံ့ဗွက်အိုင်ကြီးတစ်ခု။ သူ ကားထဲကိုဝင်ပြီး

စက်နှိုးလိုက်တယ်။ ဒါမှ မဟုတ် ကားစက်ဟာ သူ့အလိုကို နှိုးသွားတယ်။ ကားဟာ တပျားပျား တဟူးဟူး အသံတွေ မြည်နေပြီး အိပ်ဇောပိုက်က မီးခိုးတွေ မှုတ်ထုတ်နေလေရဲ့ ။ နောက်ဆုံးတော့ ကားဟာ လည်ချောင်းတစ်ချက်ရှင်းပြီး ဘီးစလိုမ့်တော့တယ်။ ချောချောမွေ့မွေ့သွားနေရင်း သီချင်းတစ်ပုဒ်တောင် ညည်းနေလေရဲ့ ။ ကာတွန်းမြို့တော်ဟာ နောက်မှာ ကျန်ရစ်လို့ နေခဲ့ပါပြီ။

သူတို့ တကယ့်မြို့တော်ဆီရောက်တဲ့ အခါ ဒါမှ မဟုတ် တကယ့်မြို့တော်က သူတို့ ဆီရောက်တဲ့ အခါ ကာတွန်း ကားဟာ ထိုးရပ်သွားရတော့တယ်။ ဘေးနားက လမ်းလျှောက်နေတဲ့ လူတွေက တကယ့်လူအစစ်တွေဖြစ်လို့ သူပျော်ရွှင်နေမိတယ်။ လမ်းလျှောက်နေရင်းနဲ့ ပဲကလေးဘဝကသစ်သားပေတံကြီးကိုင်တဲ့ ဆရာမရှေ့မှာ တုန်လှုပ်နေခဲ့တာကို ပြန်အမှတ်ရမိတယ်။ (ဆရာမဟာ ကာတွန်းဆရာမလိုပဲလို့ သူတွေ့နေမိတယ်။ ဆရာမကိုင်တဲ့ ပေတံကတော့အစစ်ပါ) အဲဒီ တုန်းက ဆရာမက သူ့ကို “မင်း အဖြေတွေ မှားနေတယ်”လို့ ပြောခဲ့တယ်။ “ဘာမှားလို့ လဲ” လို့ သူကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ လမ်းလယ်ခေါင်မှာ တော့ ကာတွန်းကားဟာ မနားတမ်း အော်ကြီးဟစ်ကျယ် လုပ်နေတယ်။

အိမ်ကိုရောက်တော့ ဆိုဖာပေါ် နုံးနုံးခွေခွေ လဲလျောင်းနေတဲ့ သူမိန်းမကို ကာတွန်းကား ထုတ်ပြလိုက်တယ်။ ကာတွန်းကားဟာ ခုအချိန်မှာ တော့ လက်တစ်ဝါးစာတောင် မရှိတော့ဘူး။ ပြီးတော့သူ့ရဲ့ စွန့်စားခန်းတွေအကြောင်း လည်း ပြောပြလိုက်တယ်။ “အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိ၊ ပြောပြတဲ့ လူမရှိပဲ ရယ်ရတဲ့ ဟာသတစ်မျိုးပါပဲကွာ” လို့ သူက ပြောလိုက်တယ်။ “ကျွန်မနားလည်ပါတယ်” လို့ သူမိန်းမ ပြန်ပြောတယ်။

သူမိန်းမကလည်း စကတ်အောက်က ကာတွန်းလူကို ထုတ်ပြလိုက်တယ်။ “သူ တစ်နေကုန် ဒီကိုရောက်နေတာ” ကာတွန်းလူဟာ ကျေနပ်အားရတဲ့ အပြုံးနဲ့ သူ့ကို ပြုံးပြလို့ နေတယ်။ ကာတွန်းလူဟာ ဆပ်ကပ်ထဲက ဂျုံကာတစ်ကောင်လို မျက်နှာမှာ ပေါင်ဒါအဖွေးသားနဲ့ ။ “သူ မင်းကို အန္တရာယ် ပေးသေးလား” လို့ သူ ပင့်သက်ရှိက်မောပြီး မေးတယ်။ “မပေးပါဘူး၊ သူကျွန်မကို စိတ်လှုပ်ရှားစေ ပါတယ်။ တံဆိပ်ခေါင်းရဲ့ အစွန်းကို နှုတ်ခမ်းနဲ့ ဖိရသလိုပဲ” လို့ သူမိန်းမက ပြန်ဖြေတယ်။ သူမိန်းမက စကတ်ကို အောက်ပြန်ချရင်း “ကျွန်မဆိုလိုတာကို ရှင်နားလည်မှာ ပါ” လို့ ထပ်ပြောတယ်။

သူမိန်းမရဲ့ စကားကိုကြားလိုက်ရတာ သူ တစ်နေရာရာမှာ စေးကပ်သွားသလိုပဲ။ အဝေးတစ်နေရာက ပုလိပ်ရဲ့ ခရာသံကို သူကြားလိုက်ရတယ်။ အခိုက်အတန့်လေး သူ မင်သက်သွားတယ်။ တကယ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါဟာ အဖြေမရှိတဲ့ ပြဿနာပဲလို့ သူနားလည်လိုက်တယ်။ ကာတွန်းခွေးပြောခဲ့တာတွေဟာ ဥပဒေပြုမှု ဒါမှ မဟုတ် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်မှုတွေပါတဲ့ အယားပြေကုတ်ခြစ်မှုမျိုးပဲလို့ သူတွေးနေမိတယ်။ ကာတွန်းခွေးပြောတုန်းကတော့ သူ နားတောင်မနေခဲ့ဘူး။ သူဟာ အိမ်သာထဲဝင်သွားပြီး ကာတွန်းကားကို ပစ်ထည့်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ မှန်ထဲမှာ သူ့ကိုယ်သူ မှန်ထဲမှာ ပြန်ကြည့်မိတယ်။ ကာတွန်းလက်ကိုင်ပုဝါဟာ သူပုခုံးပေါ်မှာ ပျင်းရိလေးလံစွာ ရှိနေဆဲပဲ။ သူနားရွက်တွေဟာ သူ့ဦးခေါင်းရဲ့ နံဘေးမှာ ရှိတဲ့ လိပ်ပြာတောင်ပံတွေလိုပဲ။ “ကောင်းပါပြီ . . . ကောင်းပါပြီ” လို့ သူတွေးရင်း နားရွက်တွေကို ခတ်ကြည့်တယ်။ ဒါမှ မဟုတ် နားရွက်တွေက သူ့အလိုလို ခတ်နေတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါ့အတွက်မျှော်လင့်ချက်တော့ ရှိနေဆဲ ပါပဲလို့
သူတွေလေရဲ့။

Cartoon by Robert Coover
(ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၉၊ နွယ်နှိမ့်မဂ္ဂဇင်း)

* * *